

עדכונים בנושאי ייצור סולארי וחלוקת חשמל - יוני 2021

יוני 2021
חוזר מקצועי מספר 65/21

אנו שמחים לבשר, כי לאחרונה קיבלה רשות החשמל החלטה לחזור למודל ההתחשבות הקודם, בנושא ייצור עצמי של חשמל סולארי, וזאת רטרואקטיבית מחדש יוני 2020.

נציין, כי נכון לחודש יוני 2021, אושרו בישראל כ-195 מחלקי חשמל היסטוריים, מתוכם כ-193 קיבוצים ושתי מועצות מקומיות דרוזיות.

מזכיר, כי ביולי 2018, נכנסה לתוקף הרפורמה במשק החשמל, שמטרתה הייתה להגדיל את התחרותיות במשק החשמל. במסגרת הרפורמה הוחלט לפתוח לתחרות מלאה את מקטע הייצור וההספקה של החשמל ולפצל את ניהול המערכת לחברה נפרדת מחברת החשמל. מאידך, מקטעי התשתית של הולכה וחלוקת חשמל הוגדרו כ"מונופול טבעי" של חברת החשמל ולא נפתחו לתחרות.

כיוון, שבמשק כבר פעלו עשרות חברות חלוקה של מחלקים היסטוריים, הוגדר ברפורמה, כי שיעור חלוקת החשמל הפרטית, לא תעלה על 10% מצריכת החשמל במשק.

חברת החשמל (חח"י), הוגדרה בחוק כ"מחלק דומיננטי", אשר מעמדה במקטע החלוקה הינו זה למעמד מחלקי חשמל היסטוריים ומוגדר כ"ספק שירות חיוני" (סש"ח).

בפועל, במקרים רבים, לא מתייחסת חברת החשמל למחלקים ההיסטוריים כאל ספקי שירות חיוני, אלא כ"צרכנים", ובכך פוגעת ביכולת התפקוד העצמאית של המחלקים ההיסטוריים.

לאחרונה נתקלו המחלקים ההיסטוריים במספר דרישות של חח"י, בנוגע ליצור החשמל הסולארי בשטחי החלוקה, שפוגעות בצורה משמעותית ביכולת הפעולה של המחלק ההיסטורי.

התחשבות לגבי חשמל, שיוצר במערכות סולאריות לצריכה עצמית בשטח החלוקה ונצרך על ידי הצרכן - עד מחצית שנת 2020 שילמה חברת החשמל לייצרני חשמל באסדרות התעריפיות של "צריכה עצמית והזרמת עודפים לרשת" את תעריף ההזנה לרשת (FIT) לו זכאית המערכת בהתאם למועד אישורה ועל פי תצהיר של חברת החלוקה לגבי החשמל שיוצר בכל מערכת. במקביל חייבה

חח"י את המחלק ההיסטורי בגין צריכת החשמל שיוצר במערכות הסולאריות בהתאם לתעריף של "מתח גבוה מכירה מרוכזת" (תעריף של מחלקי חשמל).

החל מיולי 2020, שינתה חברת חשמל את מודל ההתחשבנות ואת התצהירים אותם נדרשים למלא מחלקי החשמל - בגין החשמל שיוצר בשטחי החלוקה אולם נצרך ישירות על ידי הצרכן של המחלק, חיבה חח"י את המחלק בתעריף הצרכן, וכך מנעה ממנו את המרווח שבין עלות הרכישה למחיר המכירה.

לאחר פניה של שולחן הארגונים והתק"צ, לרשות החשמל, אשר לוותה בחוות דעתנו לגבי הנזק שעלול להיגרם למחלקי החשמל ההיסטוריים כתוצאה משינוי שיטת ההתחשבנות - רשות החשמל פרסמה לשימוע הצעת החלטה המחזירה את צורת ההתחשבנות למודל שהיה לפני יולי 2020.

כאמור, לאחרונה קיבלה רשות החשמל החלטה לחזור למודל ההתחשבנות הקודם, זאת רטרואקטיבית מחדש יוני 2020.

דרישת סקר ישימות וארון תקשורת - בחודשים האחרונים החלה חח"י להציב למחלקים ההיסטוריים תנאים ודרישות שונות לצורך אישור שילוב מערכות יצור אצל צרכנים בשטח החלוקה, לרבות דרישה לעריכת סקר ישימות, מימון והתקנת ארון תקשורת ואמצעים להגבלת זרם (LOM) וחתימה על הסכמי תפעול למתקני יצור שבשטח החלוקה ולארון התקשורת.

נציין, כי דרישות אלו ונוספות, אינן נתמכות באמות המידה של רשות החשמל, והן מתייחסות אל מחלקי החשמל כאל צרכנים, וזאת בניגוד להנחיות הברורות של רשות החשמל.

שולחן הארגונים ומחלקת הכלכלה בתק"צ, הקימו "פורום אנרגיה" המרכז את מכלול הגורמים הפעילים בתנועה הקיבוצית בתחום זה ובשילוב יעוץ מקצועי חיצוני. פורום זה מרכז כיום את כל הסוגיות הבעייתיות שישנן באופן ההתנהלות בין חח"י כ"מחלק דומיננטי" לבין המחלקים ההיסטוריים, ומתכוון לטפל בסוגיות אלו באופן מרוכז מול רשות החשמל.

למידע נוסף ניתן לפנות ל:

רו"ח אלון ראובני: 052-4771747, alonr@mbtcpa.co.il

נרי אולמן: 03-6382808, neri@mbtcpa.co.il